پروتکل کارآزمایی بالینی
مرکز ثبت کارآزمایی بالینی ایران

۱۴۰۵/۰۸/۱۷

اثربخشی آموزش معنویت درمانی بر تحمل پریشانی، انعطاف پذیری کنشی و استرس زناشویی در زوجین متعارض

چکیده پروتکل

هدف ازمطالعه
تعیین اثربخشی آموزش معنویت درمانی بر تحمل پریشانی، انعطاف پذیری کنشی و استرس زناشویی در زوجین متعارض
طراحی
این مطالعه یک کارآزمایی بالینی تصادفی شده، دو گروه موازی و دو سویه کور است که در فاز ۲ بر روی ۳۰ زوج (۱۵ زوج در هر گروه) انجام می‌شود. تخصیص نمونه‌ها به روش تصادفی ساده با استفاده از تابع RAND در نرم‌افزار اکسل انجام می‌گیرد؛ ابتدا هر زوج کد شناسایی دریافت و بر اساس عدد تصادفی مرتب شده، به دو گروه ۱۵ زوجی تقسیم می‌شوند.
نحوه و محل انجام مطالعه
این پژوهش در مراکز مشاوره شهر اهواز بر روی زوجین دارای تعارضات زناشویی انجام می‌شود. پس از اخذ رضایت آگاهانه، زوجین به صورت تصادفی ساده در دو گروه مداخله و کنترل قرار می‌گیرند. گروه مداخله معنویت‌درمانی و گروه کنترل خدمات معمول را دریافت می‌کند. داده‌ها در پیش‌آزمون و پس‌آزمون جمع‌آوری می‌شوند. مطالعه به صورت دو سویه کور است و ارزیابان، مراقبان بالینی و تحلیل‌گر داده‌ها از تخصیص گروه‌ها آگاه نخواهند بود.
شرکت کنندگان/شرایط ورود و عدم ورود
شرایط ورود: حداقل 25 و حداکثر 45 سال داشته باشند حداقل 2 سال از زندگی مشترکشان گذشته باشد دارای تعارض زناشویی باشند حداقل مدرک تحصیلی دیپلم داشته باشند شرایط عدم ورود: داشتن اختلالات روانی و مصرف داروهای روانپزشکی داشتن مشکلات جسمانی که در روند مداخله خلل ایجاد کند
گروه‌های مداخله
گروه مداخله: آموزش معنویت‌درمانی بر اساس الگوی سعلبی‌فرد و همکاران (1401) در هشت جلسه ۹۰ دقیقه‌ای اجرا می‌شود و با تمرکز بر خودآگاهی، رشد معنوی، تنظیم هیجانات، پذیرش، نیایش و بخشش، به ارتقای آرامش روانی و بهبود روابط بین‌فردی می‌پردازد. گروه کنترل: هیچ مداخله ای دریافت نمی کنند.
متغیرهای پیامد اصلی
تحمل پریشانی؛ انعطاف پذیری کنشی؛ استرس زناشویی

اطلاعات عمومی

علت بروز رسانی
نام اختصاری
اطلاعات ثبت در مرکز
شماره ثبت کارآزمایی در مرکز: **IRCT20260627069978N1**

تاریخ تایید ثبت در مرکز: **2026-07-07, ۱۴۰۵/۰۴/۱۶**
زمان‌بندی ثبت: **prospective**

آخرین بروز رسانی: **2026-07-07, ۱۴۰۵/۰۴/۱۶**
تعداد بروز رسانی‌ها: **0**
تاریخ تایید ثبت در مرکز
2026-07-07, ۱۴۰۵/۰۴/۱۶

اطلاعات تماس ثبت کننده
نام
زینب شهریاری
نام سازمان / نهاد
کشور
جمهوری اسلامی ایران
تلفن
+98 916 620 0632
آدرس ایمیل
zeynab.shahriari64@gmail.com

وضعیت بیمار گیری
بیمار گیری تمام شده
منبع مالی

تاریخ شروع بیمار گیری مورد انتظار
2026-08-06, ۱۴۰۵/۰۵/۱۵
تاریخ پایان بیمار گیری مورد انتظار
2026-08-21, ۱۴۰۵/۰۵/۳۰
تاریخ شروع بیمارگیری تحقق یافته
خالی
تاریخ پایان بیمارگیری تحقق یافته
خالی
تاریخ خاتمه کارآزمایی
خالی

عنوان علمی کارآزمایی
اثربخشی آموزش معنویت درمانی بر تحمل پریشانی، انعطاف پذیری کنشی و استرس زناشویی در زوجین متعارض

عنوان عمومی کارآزمایی
اثربخشی آموزش معنویت درمانی
هدف اصلی مطالعه

آموزشی/مشاوره‌ای

شرایط عمده ورود و عدم ورود به مطالعه

شرایط عمده ورود به مطالعه قبل از تصادفی سازی:

حداقل 25 و حداکثر 45 سال داشته باشند حداقل 2 سال از زندگی مشترکشان گذشته باشد دارای تعارض زناشویی باشند حداقل مدرک تحصیلی دیپلم داشته باشند تمایل به همکاری و شرکت در جلسات زوج درمانی داشته باشند.

شرایط عمده عدم ورود به مطالعه قبل از تصادفی سازی:

داشتن اختلالات روانی و مصرف داروهای روانپزشکی داشتن مشکلات جسمانی که در روند مداخله خلل ایجاد کند

سن

از سن **25 ساله** تا سن **45 ساله**

جنسیت

هر دو

فاز مطالعه

مصداق ندارد

گروه‌های کور شده در مطالعه

- مراقب بالینی
- ارزیابی کننده پیامد
- آنالیز کننده داده

حجم نمونه کل

حجم نمونه پیش‌بینی شده: **60**

.بیش از یک نمونه در هر نفر شرکت کننده

تعداد نمونه در هر نفر شرکت کننده: **2**

هر نفر شرکت کننده در واقع یک زن و مرد (زوج) می باشند

تصادفی سازی (نظر محقق)

اختصاص تصادفی به گروه‌های مداخله و کنترل

توصیف نحوه تصادفی سازی

در این پژوهش از روش تصادفی سازی ساده برای تخصیص شرکت‌کنندگان به دو گروه آزمایش و کنترل استفاده شده است. واحد تصادفی‌سازی در این مطالعه، زوجین مراجعه‌کننده به مرکز مشاوره هستند. ابتدا فهرست کامل زوجین متقاضی که براساس معیارهای ورود به مطالعه انتخاب شده‌اند، تهیه می‌شود. سپس به هر زوج یک کد شناسایی عددی منحصر به فرد اختصاص داده می‌شود. این کدها در نرم‌افزار Random Number Generator وارد شده و برای هر زوج یک عدد تصادفی تولید می‌گردد. پس از تولید این اعداد، زوجین بر اساس مقدار عدد تصادفی به ترتیب صعودی مرتب می‌شوند. سپس تخصیص افراد به دو گروه صورت می‌گیرد؛ به صورت متوالی، ۱۵ زوج اول فهرست به گروه آزمایش اختصاص می‌یابند و ۱۵ زوج بعدی به گروه کنترل. با این روش، ترتیب ورود به مطالعه و شناخت پژوهشگر از شرکت‌کنندگان هیچ نقشی در انتخاب گروه نخواهد داشت. جهت پنهان‌سازی تخصیص، فردی که مسئول ورود داده‌ها در نرم‌افزار است، از افراد اجرایی عملیات بالینی مستقل است و نمی‌تواند از روند تخصیص آگاه باشد یا آن را تغییر دهد. همچنین کدهای شناسایی به صورت محرمانه و جدا از سایر اطلاعات شرکت‌کنندگان نگهداری می‌شوند. بنابراین، امکان پیش‌بینی گروه تخصیص یافته برای هر زوج پیش از انجام فرآیند تصادفی‌سازی وجود ندارد.

کور سازی (به نظر محقق)

دو سویه کور

توصیف نحوه کور سازی

در این پژوهش برای کورسازی ارزیابی‌کنندگان پیامد که مسئول جمع‌آوری و نمره‌گذاری پرسشنامه‌ها هستند از تخصیص زوجین به گروه آزمایش یا کنترل آگاهی ندارند. همچنین مراقب بالینی و فرد مسئول تحلیل داده‌ها نیز نسبت به تخصیص گروه‌ها کور نگه داشته شده‌اند. داده‌ها با استفاده از کدهای شناسایی عددی ثبت و تحلیل می‌شوند و اطلاعات مربوط به گروه‌بندی شرکت‌کنندگان در اختیار تحلیل‌گر داده قرار نمی‌گیرد. بدین ترتیب تلاش شده است تا احتمال سوگیری در فرایند ارزیابی پیامدها و تحلیل آماری به حداقل برسد.

دارو نما

ندارد

اختصاص به گروه‌های مطالعه

موازی

سایر مشخصات طراحی مطالعه

کد ثبت در سایر مراکز ثبت بین‌المللی

خالی

تاییدیه کمیته‌های اخلاق

1

کمیته اخلاق

نام کمیته اخلاق

کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی اهواز

آدرس خیابان

فرهنگ شهر، دانشگاه آزاد اسلامی اهواز

شهر

اهواز

استان

خوزستان

کد پستی

6134937333

تاریخ تایید

2026-06-23, ۱۴۰۵/۰۴/۰۲

کد کمیته اخلاق

IR.IAU.AHVAZ.REC.1405.337

بیماری‌های (موضوعات) مورد مطالعه

1

شرح

تعارضات زناشویی زوجین

کد ICD-10

Z63.0

توصیف کد ICD-10

Problems in relationship with spouse or partner

متغیر پیامد اولیه

1

شرح متغیر پیامد

تحمل پریشانی

مقاطع زمانی اندازه‌گیری

قبل از انجام مداخله و دو هفته بعد از اتمام مداخله

نحوه اندازه‌گیری متغیر

پرسش نامه تحمل پریشانی سیمونز و گاهر (2005)

2

شرح متغیر پیامد

انعطاف پذیری کنشی

مقاطع زمانی اندازه‌گیری

قبل از انجام مداخله و دو هفته بعد از اتمام مداخله

نحوه اندازه‌گیری متغیر

پرسش‌نامه انعطاف پذیری کنشی کانر و دیویدسون (۲۰۰۳)

3

شرح متغیر پیامد

استرس زناشویی
مقاطع زمانی اندازه‌گیری
قبل از انجام مداخله و دو هفته بعد از اتمام مداخله
نحوه اندازه‌گیری متغیر
پرسشنامه استرس زناشویی اورث گومر و همکاران (2000)

متغیر پیامد ثانویه

خالی

گروه‌های مداخله

1

شرح مداخله
گروه مداخله: مداخله معنویت درمانی شامل هشت جلسه 90 دقیقه‌ای است که با هدف ارتقای ابعاد متعالی انسانی و تقویت ارتباط فرد با خدا یا قدرت برتر طراحی شده است. در جلسه اول، اعضای گروه با یکدیگر آشنا شده و فضای صمیمانه و اعتماد ایجاد می‌شود. در این جلسه، مفاهیم معنویت درمانی، نقش آن در زندگی، و تفاوت معنویت با دین و مذهب همراه با اهمیت باور و پذیرش مطرح می‌شود. جلسه دوم به آموزش افزایش خودآگاهی اختصاص دارد که شامل شناخت و تنظیم احساسات خود و دیگران با استفاده از روش خیال‌پردازی هدایت شده، شناسایی نیازها و برنامه‌ریزی برای حال و آینده است. همچنین آزادی معنوی، پذیرش خداوند و مسئولیت انسان در زندگی مورد بحث قرار می‌گیرد. جلسه سوم بر گوش سپردن به ندای درون متمرکز است. شرکت‌کنندگان از طریق تمرین‌هایی مانند مدیتیشن، نوشتن روزانه و تنفس عمیق، به کشف مجدد معنا و ارزش‌های معنوی خود می‌پردازند و اعتماد به شهود و رهنمودهای درونی بررسی می‌شود. در جلسه چهارم، اعتراف به گناهان و توجه به ستم های انجام شده به خود و دیگران با حضور خداوند مدنظر قرار می‌گیرد و نحوه گفتگوی معنوی و نیایش با خدا یا قدرت برتر تشریح می‌شود. جلسه پنجم به موضوع نوع‌دوستی و انجام اعمال معنوی اختصاص دارد که به صورت فردی و جمعی اجرا می‌شود تا عزت نفس و حس مفید بودن افزایش یابد. همچنین واگذاری امور به خداوند، پاک‌سازی افکار منفی، مقابله با اضطراب و تقویت اراده از دیگر مباحث این جلسه است. در جلسه ششم، ارتباط لذت‌بخش با مقدسات برای کاهش احساس تنهایی و اضطراب تقویت می‌شود و مفهوم عشق به خود و دیگران به همراه پذیرش رنج در زندگی مطرح می‌گردد. در جلسه هفتم، بخشش خود و دیگران محور بحث است؛ احساس گناه و رنجش کاهش یافته و مزایای بخشش جهت بهبود سلامت روان و معنوی آموزش داده می‌شود. جلسه هشتم به موضوع مرگ و ترس از آن می‌پردازد، که از طریق تقویت باورهای معنوی، توکل به قدرت برتر و تمرین شکرگزاری به کاهش اضطراب مرتبط با مرگ کمک می‌شود. در پایان، تمامی مطالب جلسات پیشین جمع‌بندی و مرور می‌شود تا تثبیت یادگیری صورت گیرد. این برنامه درمانی بر اساس پژوهش سعلبی فرد و همکاران (1401) طراحی شده و در قالب هشت جلسه 90 دقیقه‌ای به گروه آزمایش آموزش داده می‌شود.
طبقه بندی
رفتاری

2

شرح مداخله
گروه کنترل: هیچ مداخله یا درمانی دریافت نمی کنند.
طبقه بندی
مصداق ندارد

مراکز بیمار گیری

1

مرکز بیمار گیری
نام مرکز بیمار گیری
مرکز مشاوره امید زندگی
نام کامل فرد مسوول
زینب شهریاری
آدرس خیابان
زیتون کارمندی، خیابان زمزم بین حجت و فردوس پلاک 36 طبقه اول، واحد 2.
شهر
اهواز
استان
خوزستان
کد پستی
6163845472
تلفن
+98 916 620 0632
ایمیل
zeynab.shahriari64@gmail.com

حمایت کنندگان / منابع مالی

1

حمایت کننده مالی
نام سازمان / نهاد
دانشگاه آزاد اسلامی
نام کامل فرد مسوول
اصلان اگدرنژاد
آدرس خیابان
فرهنگ شهر، دانشگاه آزاد اسلامی اهواز
شهر
اهواز
استان
خوزستان
کد پستی
6134937333
تلفن
+98 61 3334 8421
ایمیل
a_eigder@yahoo.com
ردیف بودجه
کد بودجه
آیا منبع مالی همان سازمان یا نهاد حمایت کننده مالی است؟
بلی
عنوان منبع مالی
دانشگاه آزاد اسلامی
درصد تامین مالی مطالعه توسط این منبع
100
بخش عمومی یا خصوصی
خصوصی
مبدا اعتبار از داخل یا خارج کشور
داخلی
طبقه بندی منابع اعتبار خارجی
خالی
کشور مبدا
طبقه بندی موسسه تامین کننده اعتبار
دانشگاهی

فرد مسوول پاسخگویی عمومی کارآزمایی

اطلاعات تماس
نام سازمان / نهاد
دانشگاه آزاد اسلامی
نام کامل فرد مسوول
زینب شهریاری
موقعیت شغلی
دانشجوی کارشناسی ارشد
آخرین مدرک تحصیلی
لیسانس
سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها
روانشناسی
آدرس خیابان
فاز دو پادادشهر، ایستگاه سوم، منازل جهاد، بهاران چهارم، پلاک ۴۱.
شهر
اهواز
استان
خوزستان
کد پستی
6184911684
تلفن
+98 916 620 0632
ایمیل
zeynab.shahriari64@gmail.com

فرد مسوول پاسخگویی علمی مطالعه

اطلاعات تماس
نام سازمان / نهاد
دانشگاه آزاد اسلامی
نام کامل فرد مسوول
زینب شهریاری
موقعیت شغلی
دانشجوی کارشناسی ارشد
آخرین مدرک تحصیلی
لیسانس
سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها
روانشناسی
آدرس خیابان
فاز دو پادادشهر، ایستگاه سوم، منازل جهاد، بهاران چهارم، پلاک ۴۱.
شهر
اهواز
استان
خوزستان
کد پستی
6184911684
تلفن
+98 916 620 0632
فکس
ایمیل
zeynab.shahriari64@gmail.com

فرد مسوول به‌روز رسانی اطلاعات

اطلاعات تماس
نام سازمان / نهاد
دانشگاه آزاد اسلامی
نام کامل فرد مسوول
زینب شهریاری
موقعیت شغلی
دانشجوی کارشناسی ارشد
آخرین مدرک تحصیلی
لیسانس
سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها
روانشناسی
آدرس خیابان
فاز دو پادادشهر، ایستگاه سوم، منازل جهاد، بهاران چهارم، پلاک ۴۱.
شهر
اهواز
استان
خوزستان
کد پستی
6184911684
تلفن
+98 916 620 0632
فکس
ایمیل
zeynab.shahriari64@gmail.com

برنامه انتشار

فایل داده شرکت کنندگان (IPD)
خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد
توجیه/علت عدم تصمیم/عدم انتشار IPD
داده های شرکت کننده ها کاملا محرمانه است و قصد انتشار آنها را ندارم.
پروتکل مطالعه
هنوز تصمیم نگرفته‌ام - برنامه انتشار آن هنوز مشخص نیست
نقشه آنالیز آماری
خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد
فرم رضایتنامه آگاهانه
هنوز تصمیم نگرفته‌ام - برنامه انتشار آن هنوز مشخص نیست
گزارش مطالعه بالینی
هنوز تصمیم نگرفته‌ام - برنامه انتشار آن هنوز مشخص نیست
کدهای استفاده شده در آنالیز
خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد
نظام دسته‌بندی داده (دیکشنری داده)
خیر - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود ندارد